

Zbirni podatci**Broj odluke:** VSRH Rev 2254/2012-2**Datum odluke:** 19.12.2012**Vrsta odluke:** Rješenje**Vrsta predmeta:** Građanski - revizija**Odjel:** GRADANSKI ODJELPoveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO**Tekst**

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Rev 2254/12-2

RJEŠENJE

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Željka Glušića predsjednika vijeća, Nenada Perina člana vijeća, Renate Šantek članice vijeća, Gordane Jalšovečki članice vijeća i Damira Kontreca člana vijeća i suca izvjestitelja, u ovršnom predmetu predlagatelja osiguranja Republike Hrvatske, Ministarstvo ..., Porezna uprava ..., Područni ured O., kojeg zastupa Općinsko državno odvjetništvo u Virovitici, protiv protivnika osiguranja P. T. d.o.o. D., kojeg zastupa punomoćnica M. T., odvjetnica u Z., radi prisilnog zasnivanja založnog prava na nekretninama, odlučujući o reviziji predlagatelja osiguranja protiv rješenja Županijskog suda u Bjelovaru br. GŽ-1053/2012-3 od 14. kolovoza 2012., kojom je preinačeno rješenje Općinskog suda u Slatini br. Ovr-300/12-2 od 17. travnja 2012., u sjednici vijeća 19. prosinca 2012.,

riješio je:

Prihvaća se revizija predlagatelja osiguranja Republike Hrvatske i ukida se rješenje Županijskog suda u Bjelovaru br. GŽ-1053/2012-3 od 14. kolovoza 2012., te se predmet vraća tom sudu na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Rješenjem suda prvoga stupnja određeno je osiguranje tražbine predlagatelja osiguranja protiv protivnika osiguranja uknjižbom založnog prava u korist predlagatelja osiguranja na nekretninama protivnika osiguranja upisanim u zk. ul. 6524 k.o. P. S. i to na temelju obračunske prijave poreza na dodanu vrijednost za razdoblje od 1. prosinca do 31. prosinca 2011., koja je zaprimljena u Poreznoj upravi 31. siječnja 2012., radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja u iznosu od 422.081,53 kn,

zajedno sa zateznom kamatom od 1. veljače 2012. do isplate, te na temelju obračunske prijave protivnika osiguranja – obračuna članarine turističkoj zajednici za razdoblje od 1. siječnja 2010. do 31. prosinca 2010. koja je zaprimljena u Poreznoj upravi 2. svibnja 2011., radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja u iznosu od 10.803,48 kn, zajedno sa zateznom kamatom od 2. svibnja 2011. pa do isplate, kao i radi osiguranja troškova postupka u iznosu od 5.000,00 kn. Ujedno je određeno da će se pri uknjižbi založnog prava u zemljišnoj knjizi naznačiti ovršivost tražbine radi čijeg osiguranja je uknjižba dopuštena, te da uknjižba založnog prava i zabilježba ovršivosti tražbine imaju učinak da se ovrha na tim nekretninama ne smije provesti i prema trećoj osobi koja je tu nekretninu kasnije stekla.

Drugostupanjskim rješenjem prihvaćena je žalba protivnika osiguranja, te je preinačeno prvostupanjsko rješenje na način da je odbijen prijedlog predlagatelja osiguranja za prisilno zasnivanje založnog prava, te su ukinute sve provedene radnje. Ujedno je predlagatelj osiguranja obavezan protivniku osiguranja naknaditi troškove postupka u iznosu od 6.250,00 kn.

Protiv rješenja suda drugoga stupnja predlagatelj osiguranja je pravodobno podnio reviziju iz čl. 382. st. 2. toč. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11 – dalje: ZPP), zbog pogrešne primjene materijalnog prava, uz prijedlog da se revizija prihvati i da se pobijano rješenje preinači na način da se odbije žalba protivnika osiguranja i potvrdi prvostupanjsko rješenje, odnosno podredno da se ukine drugostupanjsko rješenje i predmet vrati tom sudu na ponovno odlučivanje.

Na reviziju nije odgovoreno.

Revizija predlagatelja osiguranja je osnovana.

Prema odredbi čl. 12. st. 2. Ovršnog zakona („Narodne novine“ br. 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 67/08 – dalje: OZ) propisano je da je u ovršnom postupku, a time i u postupku osiguranja, dopuštena samo revizija iz čl. 382. st. 2. ZPP.

U reviziji iz čl. 382. st. 2. ZPP stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg ju je podnijela uz određeno navođenje

propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

U konkretnom slučaju predlagatelj osiguranja postavio je pitanje da li je prijava poreza na dodanu vrijednost ovršna isprava na temelju koje se može odrediti mjera osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretninama, te da li ta isprava mora sadržavati kondemnatorni zahtjev kojim se nalaže protivniku osiguranja da u određenom roku ispuni novčanu tražbinu predlagatelja osiguranja.

Kao razlog važnost navodi se različita sudska praksa Županijskog suda u Bjelovaru, te Županijskog suda u Osijeku u predmetu Gž-856/2012 od 30. kolovoza 2012.

Naime, odbijajući prijedlog za prisilno zasnivanje založnog prava na nekretninama protivnika osiguranja, a radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja koja je utemeljena na obračunskoj prijavi – poreza na dodanu vrijednost, odnosno obračuna članarine turističkoj zajednici, drugostupanjski sud je zauzeo shvaćanje da se u konkretnom slučaju ne radi o ovršnoj ispravi na temelju koje se može prisilno zasnovati založno pravo, jer da sporne obračunske prijave ne sadrže nalog za ispunjenje tražbine na neko davanje ili činjenje.

Navedeno shvaćanje drugostupanjskog suda nije pravilno. Naime, prema odredbi čl. 21. st. 1. toč. 6. OZ ovršna isprava je i druga isprava koja je zakonom određena kao ovršna isprava. Kod toga se drugostupanjski sud pogrešno poziva na odredbu čl. 23. st. 3. OZ, jer se kod obračunske prijave poreza na dodanu vrijednost, odnosno obračunske prijave članarine za turističku zajednicu ne radi o odlukama koje su donesene u upravnom postupku. To iz razloga što je iz samog spisa jasno vidljivo da se radi o prijavama koje je podnio sam protivnik osiguranja.

Odredbom čl. 128. st. 1. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“ br. 147/08, 18/11, 78/12, 136/12 - dalje: OPZ) propisano je da se ovrha provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave. U st. 2. izričito je propisano da su ovršne isprave iz st. 1. rješenje o utvrđivanju poreza, ali i obračunska prijava koju porezni obveznik podnosi u propisanim rokovima radi obračuna i iskazivanja obveze uplate poreza, a prema odredbama zakona kojima se uređuje pojedina vrsta poreza.

U konkretnom slučaju predlagatelj osiguranja tražio je prisilno zasnivanje založnog prava na nekretninama protivnika osiguranja na temelju obračunske prijave protivnika osiguranja i to poreza na dodanu vrijednost za razdoblje 1. prosinca do 31. prosinca 2011., odnosno na temelju obračunske prijave poreza – obračuna članarine turističkoj zajednici za razdoblje od 1. siječnja 2010. do 31. prosinca 2010.

Obzirom na odredbu čl. 128. st. 2. toč. 2. OPZ jasno je da prijava poreza na dodanu vrijednost, odnosno obračun članarine turističkoj zajednici predstavljaju obračunske prijave koje je

porezni obveznik, u konkretnom slučaju protivnik osiguranja, sam obračunao i iskazao obvezu uplate tih poreza, te da iste u smislu OPZ predstavljaju ovršne isprave.

Osim toga, čl. 18. st. 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ br. 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 127/00, 86/01, 48/04, 82/04, 90/05, 76/07, 87/09, 94/09, 22/12) određeno je da porezni obveznik mora za obračunsko razdoblje sam utvrditi obvezu poreza na dodanu vrijednost i iskazati je u prijavi poreza, time da porezni obveznik mora prijavu poreza predati mjerodavnoj ispostavi Porezne uprave prema svome sjedištu na propisanom obrascu do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku obračunskog razdoblja. U konkretnom slučaju protivnik osiguranja je upravo i postupio na taj način, dakle sam je obračunao porez na dodanu vrijednost za obračunsko razdoblje 1. do 31. prosinca 2011., te je navedenu prijavu predao 31. siječnja 2012. Kod toga je porezni obveznik dužan prijavljenu poreznu obvezu platiti, bez ikakvog posebnog naloga Porezne uprave.

Glede pak obračuna članarine turističkoj zajednici prema odredbama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama („Narodne novine“ br. 152/08, 88/10) i to čl. 15. st. 1. pravna i fizička osoba dostavlja Poreznoj upravi podatke o osnovici za obračun članarine sukladno odredbama čl. 11. istoga Zakona, posebno za sjedište pravne i fizičke osobe, te posebno za poslovne jedinice za svako naselje razvrstano u turistički razred. I u tom dijelu je protivnik osiguranja sam izvršio prijavu 30. travnja 2011. Kod toga prema odredbi čl. 13. istog Zakona obveznik tog poreza plaća svaki mjesec 1/12 predujma, te je obavezan napraviti konačni obračun tog poreza, a što je protivnik osiguranja u konkretnom slučaju i učinio.

Kako je OPZ propisano da navedene obračunske prijave predstavljaju ovršne isprave, to je pogrešno shvaćanje drugostupanjskog suda da iste nisu ovršne isprave, jer u sebi ne sadrže kondemnatorni dio kojim bi se nalagalo protivniku osiguranja plaćanje iznosa poreza. To iz razloga što je čl. 21. st. 1. toč. 6. OZ izričito propisano da se ovršnom ispravom smatra i isprava koja je kao takva određena posebnim zakonom. Čak štoviše, navedene obračunske prijave su podobne i za ovrhu, jer je u njima porezni obveznik sam utvrdio svoju obvezu, zna se točna visina obveze, njezino dospijanje i u čiju korist se mora izvršiti uplata.

Stoga je drugostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo, radi čega je valjalo prihvatiti reviziju predlagatelja osiguranja, ukinuti drugostupanjsku odluku i predmet vratiti na ponovno odlučivanje drugostupanjskom sudu temeljem odredbe čl. 395. st. 2. ZPP. Kod toga revizijski sud nije imao mogućnosti preinačiti odluku drugostupanjskog suda, budući da drugostupanjski sud zbog svog pogrešnog pravnog stava nije ocijenio ostale žalbene navode protivnika osiguranja, radi čega je predmet vraćen na ponovno odlučivanje drugostupanjskom sudu.

U Zagrebu, 19. prosinca 2012.

Predsjednik vijeća:
Željko Glušić, v.r.